

lijst met 60 intekenaars, waarvan de meesten ook opgaven welke gezinsleden ze wilden introduceren. Iets meer dan de helft van deze intekenaars was actief in de handel (37). Dat is een minder groot aandeel dan in *Finis*, maar er waren bij *Venrooij* iets méér beoefenaren van vrije beroepen (arts, notaris, advocaat) lid (tien, tegen vijf bij *Finis*). Het aandeel remonstranten is bij *Venrooij* ook lager dan bij *Finis* (negen) en ligt nét iets boven het gemiddelde van de welstandselite. Ook hier was men eer patriot (26, een vergelijkbaar aandeel als bij *Finis*, ca. 43 procent) dan orangist (één).¹¹) Elf intekenaars bij het genootschap *Venrooij* waren óók lid van *Finis* en van die elf waren er zeven in 1774 óók Geïnteresseerde in de schouwburg. Uit het genootschap *Venrooij* is het aandeel in de Sociëteit van Geïnteresseerden dus aanzienlijk kleiner dan uit *Finis*, zij het dat alle geïnteresseerde *Venrooij*-tekenaars, op één na, óók in *Finis* tekenden. De ene uitzondering is de Geïnteresseerde en Commissaris Thijmen Abraham Elzevier, vroedschap. Hij was alléén lid van *Venrooij*. Elzeviers uitzonderingspositie is mede opvallend, omdat juist hij al in 1773 Commissaris werd in de eerste onderneming, die juist vanuit Punts achterban groeide tot de eerste Sociëteit van Geïnteresseerden.

In dit verband wil ik wijzen op een opmerking van Martin Corver over het ontstaan van de schouwburg in Rotterdam:

Deze Rotterdamsche Historie, heeft zig dus toegedraagen. 'Er was, zedert het jaar 1763. geen Amsterdamsche Troup buiten Rotterdam geweest; en wanneer ik, in October 1772. aldaar de eer had, voor het Wijnkoopers Gild, twee dagen agtereen in den Doelen te spelen, werd mij in stilte door een zeker Heer van de Regeering gezegd, dat 'er een kans zoude zijn, om tegens Mey aldaar in de Comedie van *Erkelens* te spelen; en dat, zo ik wilde, 'er nu mogelijk de gelegenheid zoude zijn om de Comedie aldaar wat bestendiger te maken. Ik antwoorde, *dat ik niets meer wenschte, als dat ik des Zomers onder den wal van Rotterdam eenigen tijd door mogt spelen; maar dat ik mijne eigene Tent had, en dus niet zeer genegen was, bij een ander huur te geven. neen! dit zoude moeten zijn*, hervatte hij, *in de Schouwplaats van Erkelens, zoude het moeten geschieden; mij verder zeggende: voor Mey zullen wij elkan- der nader spreken; neem het eens in bedenking.*¹²)

Mogelijk is het genootschap *Venrooij* een uitvloeisel geweest van de geuite wens het toneel duurzamer te maken. Immers, omge-